T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 266
KARAR NO : 2017 / 310
KARAR TR : 08.05.2017

ÖZET : Davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda meydana gelen yaralamalı trafik kazası nedeniyle açılan maddi ve manevi tazminat istemli davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

-
-
-

K A R A R

Davacı : A.E.
Vekili : Av. C. Ç.
Davalı : Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekilleri : Av. L. K.(Adli Yargı) Av. E. S. (İdari Yargı)

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin 10.12.2014 tarihinde yönetimindeki 01 CVZ 90 plakalı motosiklet ile Toros Mahallesi Ahmet Sapmaz Bulvarından Ali Sepici Bulvarı istikametine seyir halindeyken, motosikletin ön tekerinin yolda var olan çukura girmesi sonucu devrilerek yaralandığını, kaza sonrası geçirdiği ameliyatla sol omzuna platin takıldığını, 7-8 ay süren tedavi sürecinde çalışamadığını, hala sol omzunu ve sol kolunu eskisi gibi kullanamadığını, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla kaza nedeniyle uğradığı 5.000 TL maddi, 5.000 TL manevi tazminatın kaza itibaren işleyecek yasal faiziyle, davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Belediye vekili cevap dilekçesinde özetle; davanın husumet ve görev yönünden usulden reddini, mahkeme aksi kanaate ise haksız ve mesnetsiz davanın esastan reddini talep etmiştir.

ADANA 2.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 22.03.2016 gün ve E:2015/1322, K:2016/284 sayılı kararıyla; "İdarenin hizmet kusurundan açılan davaların, 2577 sayılı Kanunun 2/1-b maddesinde yer alan idari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan zarar görenler tarafından açılan tam yargı davaları kapsamında idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği, davacının iddialarının idarenin hizmet kusuru niteliğinde olduğu" görüşüyle görevsizlik nedeniyle dava dilekçesinin reddine karar vermiş, taraflarca temyiz edilmeyen kararın 22.04.2016 tarihi itibarıyla kesinleştirildiği anlaşılmıştır.

Davacı vekili, bu kez aynı gerekçelerle, 20.000 TL maddi ve 5.000 TL manevi tazminat istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ADANA 3. İDARE MAHKEMESİ: 08.11.2016 tarih ve E:2016/642, K:2016/1324 sayılı kararıyla, "2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14.maddesinin 3. fıkrasının (a) bendinde, dava dilekçelerinin görev ve yetki yönlerinden de incelenecekleri, 15.maddesinin l/a bendinde ise adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda, açılan davanın görev yönünden reddine karar verileceği hükmüne yer verilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu Kanunun karayollarında uygulanacağı belirtilmiş, Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri başlıklı 10. Maddesinde; "Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür. a) Kuruluş: Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur. b) Görev ve yetkiler: 1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak, 2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak, 3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek, 4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak, 5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vuku bulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak, 6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak, 7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak" hükümlerine yer verilmiştir.

Öte yandan, yine aynı Kanun'un 19.01.2011 günlü Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile değişik 110. maddesinde ise "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; A.E. tarafından, 10.12.2014 tarihinde Adana ili Çukurova ilçesi Toros mahallesi Ahmet Sapmaz bulvarından Ali Sepici bulvarı istikametine doğru motosikleti ile seyir halindeyken kaza yapması sonucu yaralanmasında davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle 20.000, 00 TL maddi, 5.000,00 TL manevi tazminatın kaza tarihinden itibaren işleyecek faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığına karşı görülmekte olan işbu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Yasanın değişik 110. Maddesi, trafik kazasında zarar görenin asker ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanundan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. Sözkonusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek, söz konusu davalarla ilgili yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların ayni yargı kolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Olayda; 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin aynı Kanun hükmünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurularında İdare Mahkemelerinin davaya bakmakla görevli bulunmadığı yolundaki kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak, trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı, Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerin kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmaktadır" görüşüyle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, kararın 09/01/2017 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

Davacı vekili oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için Mahkememize müracaat etmiş, bu suretle adli ve idari yargı dosyalarının Mahkememize gönderildiği anlaşılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU' nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT' un katılımlarıyla yapılan 8.5.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

I-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU' nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ' nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL' ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda meydana gelen yaralamalı kaza nedeniyle oluştuğu öne sürülen maddi hasara ilişkin zarar ile manevi zararın kusurlu olduğu belirtilen davalı Belediyeden tazmin edilmesi istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu Kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; Davacının davalı idarenin sorumluluk alanı içinde kalan yolda seyir halindeyken,

yolda oluşan çukur nedeniyle meydana gelen trafik kazası sonucunda yaralanarak tedavi gördüğü, tedavi sürecinde iş ve güçten kaldığı, bu sebeple maddi ve manevi olarak zarara uğradığını ileri sürerek idarede aleyhine görev uyuşmazlığına konu davaları açtığı anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Adana 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 22.03.2016 gün ve E:2015/1322, K:2016/284 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Adana 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 22.03.2016 gün ve E:2015/1322, K:2016/284 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 08.05.2017 gününde Üye Süleyman Hilmi AYDIN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Ali ÇOLAK	Yusuf Ziyaattin CENİK	Ahmet Tevfik ERGİNBAY

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Süleyman Hilmi AYDIN	Birgül KURT

KARŞI OY

03.11.2015 tarih ve 29521 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 28.09.2015 gün ve E:2015/670, K:2015/671 sayılı kararında belirtmiş olduğum düşünce doğrultusunda sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum. 08.05.2017

Üye
Süleyman Hilmi AYDIN